

54 x 14

Bram Zoon

“Hij zoog de borst vol adem en stapte in bed.
‘Het is gezien’, mompelde hij, ‘het is niet onopmerkt gebleven.’
Hij strekte zich uit en viel in een diepe slaap”.

Simon van het Reve (1923 - 2006)

Ik lig in bed en kan de slaap niet vatten. De display van de *Sony* wekker geeft 02.45 uur aan, het is maandag 15 november 1999. Ik heb nog steeds geen oog dicht gedaan, straks moet ik er om 07.30 uur uit. Ik lig nog na te genieten van mijn fraaie overwinning. Ik heb zoveel van mijn lichaam gevergd dat het nu nóg niet tot rust is gekomen. Ik wilde ervoor sterven, maar het was allemaal niet nodig, zo goed was ik. Ik ben innerlijk kalm, het lijkt alsof ik in een film speel en alles zomaar aan me voorbijgaat. Ik kijk naar wat er is gebeurd die zondagmiddag, ik sta er schijnbaar buiten, neem er niet aan deel, maar niets is echter minder waar: ik onderga alles opnieuw met een heldere en zuivere geest, geen detail ontgaat me.

Ik leef op de toppen van mijn mogelijkheden. Ik vraag me af: ‘Is het de kick van de *macht*, anderen je wil opleggen?’ Is het omdat ik ‘leeg’ was, geen last van wensen, afwezigheid van frustraties, geen enkele ambitie, koesterde? Of is het een gevolg van de ideale combinatie van gangmaker en renner, op de goede plek op het juiste moment en de slimme tactiek? Ik vermoed dat het *samenspel van factoren* doorslaggevend is. Ik voel aan mijn benen, als ik op de rand van het bed ga zitten, dat de bloedvaten er bovenop liggen. Is het de verbinding van snelheid en perfectie die tot de ultieme ‘*schoonheid*’ leidt? Ik vermoed dat ik niet de enige ben die dat gezien heeft.

Ik ben niet bang, zelfs als ze ons dwingen om met z’n drieën, helemaal bovenin de baan, vlak langs de balustrade, ronden lang naast elkaar precies door het muizengaatje te rijden. Alle schroom en twijfel vallen van me af, alleen ik weet welke offers ik daarvoor heb moeten brengen. Het publiek schreeuwt en kijkt gespannen toe. Ik zie mecaniciens Jan van Vliet onder in de baan met de twee reserve wielen staan. Hij schreeuwt iets, voor mij onverstaaenbaar, naar gangmaker (en Rotterdammer) Dick Verdoorn.

Pas als ik Bach’s *Magnificat in D* via de headset inschakel val ik in een diepe slaap, tegen zoveel meerstemmig moois is niets ter wereld opgewassen.

De acht derny’s maken zo’n overweldigend lawaai dat ze het *Velodrome* helemaal in beslag hebben genomen. Uit mijn ooghoeken kan ik zien dat het publiek stil als verdoofd op de banken zit, ook op het middenterrein is men opeens rustig, de meeste mensen zijn ook daar gaan zitten, sommigen blijven echter staan om de renners en de gangmakers beter te kunnen volgen. Er hangt meteen al zo kort na de start een dikke blauwe walm van uitlaatgassen vlak onder de gloednieuwe overkapping.

Ik kan Jan niet verstaan en dat hoeft ook niet, ‘*Dikkie*’, zoals hij liefkozend bij onze wielervereniging ‘*Aboy*’ wordt genoemd, knikt alleen maar even. Ik zie hem scherp voor me, klein gedrongen en ik voel meteen de *zuiging*, elke klap is raak, ik voel mijn benen *niet*. Hij zegt vlak

voor de start: 'Ik hou het in de gaten'. Ik knoop dat goed in mijn oren en hij zegt over z'n schouder: 'We zien wel hoe het loopt'. De geur van uitlaatgassen vind ik lekker, net alsof je in een garage bent, maar dan veel sterker. Ik zie dat zijn groene derny er zeer verzorgd uit ziet. Ik rijd net rechts van het spatbord en ik vertrouw hem onmiddellijk. Er zijn niet veel renners die dat durven, met volle snelheid zo dicht tegen het spatbord rijden, dat moet wel als je maximaal van de 'abri' wil profiteren. Soms tip ik het spatbord even met de gele tube aan. Hij voelt die aanraking en gaat zonder de brommer te bewegen, alsof hij er mee instemt, steeds even een klein beetje nauwelijks merkbaar verzitten. Ik zie dat hij ook voelt dat we goed gaan en dat dit wel es een *klapper* kan worden. Het gaat meteen vanaf de start hard, ik kijk snel in een fractie van een seconde op de fietscomputer, we rijden nu al 58 in het uur, we kunnen als het moet nog harder, dat geeft vertrouwen: 'Ze weten het nog niet, maar ze gaan er allemaal aan', denk ik in een flits. De drang om te winnen heeft me nu volledig in haar greep.

In de auto op de A13 van Rotterdam naar Amsterdam zegt Jan: 'Ik heb er van die gele *Vitorria Pista* 23 mm tubes omgelegd, je weet wel'. Het carbon voorwiel en het dichte carbon achterwiel heeft hij in de *Mavic* tassen op de achterbank gelegd. Ik zeg: 'Het zal me benieuwen, hoe ze lopen'. De reserve en de trainingswielen liggen in de kofferbak. Hij praat zoals altijd veel en druk, het maakt mijn waardering voor hem er niet minder om. Jan heeft met alle grote beroepsrenners gewerkt, hij doet alles voor me, komt het door mijn onvoorwaardelijke inzet en enthousiasme voor de baan, de dernykoers in het bijzonder? De regen valt met bakken tegelijk uit de hemel, er staat een harde wind, het landschap laat een troosteloze indruk achter.

Ik heb de fiets, zonder voorwiel, tussen de voorstoelen en de achterbank geschoven. Het is een conventioneel stalen 'Eddy Merckx Piste' frame, parelmoer van kleur, met rode transfers en afgemonteerd met *Campagnolo* onderdelen. Het stuurlint is smetteloos wit. De voorvork is tot en met de kroon en de achtervork tot vlak aan het 'mannetje' en de 'brug' verchroomd.

Als we in Sloten aankomen regent het nog steeds, hij loopt achter me aan met de fiets op de schouder en begint na wat begroetingen links en rechts en nadat we onze plek op het middenterrein hebben ingenomen, terstond de trainingswielen, voor het inrijden, te monteren. Ik leg de rol vlak langs de baan en ga me omkleden. We zijn ruim voor de start van ons onderdeel het 'Derny kampioenschap van Amsterdam' gearriveerd. Ik rij in de categorie 'Masters'. Jan heeft de inschrijving ook al voor me geregeld 'Jij hoeft niets te doen, alleen maar hard te fietsen' zegt hij met zijn prachtige Rotterdamse tongval. Mijn vaste gangmaker de Amsterdammer Dirck Hogetoorn, komt in z'n tenue aanlopen en zegt: 'He, Bram hoe gaat tie?' Ik zeg: 'Ik weet het pas als we straks vijf ronden hebben gereden, dan weet ik hoe we er erop staan, Dirck', hij knikt instemmend.

Even later komt hij weer aanlopen en zegt: 'De jury wil dat er geloot wordt', ik zeg: 'Zeg maar dat ik met jou rij en dat ze niet moeten zeiken'. Jan gaat er ook al op af en komt terug met de mededeling: 'Ze hebben al geloot, je rijdt met Verdoorn' in de laatste startpositie, Ik denk: 'Ook dat nog!' Ik ga er nog even bij zitten en eet en drink nog wat, 'Straks honderd ronden achter de brommer', mijmer ik. 'Ik weet goed dat dit geen kleinigheid is, alles valt en staat hoe hard we van start gaan, gelijk aan de bak of het nog even aanzien, dat kan beslissend zijn'. 'Als Verdoorn maar niet te abrupt versnelt', denk ik peinzend. 'Met een maximale hartslag kun je je niet veel bokkensprongen meer veroorloven, ga je erover heen dan herstel je nauwelijks meer en is je race naar *de vaantjes*'. Opkomende angst voor een 'vastloper' of een klapband onderdruk ik. Ik zie dat Van Vliet een handdoek over het blad en de ketting heeft gelegd, hij wil *niet* dat de concurrentie kan zien welk verzet ik rijd.

De helpers houden ons vast, ik helemaal achteraan. Krol, die als eerste staat kijkt lachend achterom, ik ben er niet gerust op. Bovenin de baan nemen de gangmakers al rijdende hun posities in. Op het moment dat de starter roept: 'Renners in de baan' rij ik staand op de pedalen achter Slikker- ik *moet* inhouden, omdat ik anders gedoe met de jury krijg. Daar komen de gangmakers ons oppikken, ik zit subiet achter Verdoorn. Als we weer terug bij de finish zijn, valt het startschot. We rijden zo een paar rondjes en Krol zit al op de helft in de 2^e bocht, hij kan me bijna in de rug kijken. Ik voel dat het goed gaat en dat er nog een flinke schep bovenop kan en op het moment dat ik 'hup, hup' naar Verdoorn roep laat hij zijn rechterarm zakken en gebaart met zijn hand dat ik nog dichterbij het spatbord moet gaan rijden en versnelt nu duidelijk, we vliegen op Slikker af, zijn gangmaker Willem Fack duwt ons omhoog om ons zo meer meters te laten maken. Als we er helemaal boven zitten hoor ik hem al roepen: 'ho, hoooh'. Ik denk: 'Dat is één, die is nu al aan gort!'. Iedereen heeft nu door dat we aanvallen en ze gaan nog harder rijden, het peloton verbreekt. Ik voel nog steeds mijn benen niet. Ik heb mijn armen en mijn rug gestrekt, ik ben iets naar voren geschoven op mijn zadel. Een voor een gaan we er rap over heen, totdat we Krol een kopje kleiner willen maken. Zijn gangmaker Sam Mooi duwt ons steeds sluw omhoog als we aanvallen, we vallen door de valse wind en de extra meters die we moeten maken steeds terug naar de 2^e plaats, we komen er *nog* niet overheen. Vanuit mijn ooghoeken zie ik dat zijn supporters het geweldig vinden, ze roepen allemaal in koor: 'Pietje, pietje!'

De Rotterdammer Dick Verdoorn is de beste gangmaker van Nederland (en ver daarbuiten), hij heeft jarenlang in het zesdaagse circuit met alle grote beroepsrenners gereden en is het nu, vanwege een hardnekkige handblessure, wat rustiger aan gaan doen. Als geen ander weet hij hoe je gebruik kan maken van de baan zélf. Hij stuurt de derny tot in de helft van de bocht lichtjes boven de blauwe lijn en stuurt hem halverwege in de bocht weer naar beneden, soms tot aan en ook wel over de rode lijn op het rechte stuk, enzovoort. Als we zo naar beneden 'vallen', hoef ik niet bij te trappen en kan ik de benen even een paar seconden rust geven. Zelfs als we versnellen weet hij deze ideale snelheidslijn, zij het minder scherp, aan te houden.

Ik zie na zo'n zestig ronden gereden te hebben dat Krol het moeilijk krijgt, we hebben hem bovenop zijn huid gezeten, hij raakte ons niet kwijt, we jagen hem, door vlak achter hem te blijven rijden, op. Hij begint met z'n schouders te schudden, hij roept: 'Ho!'. Ik zie dat we hem gek hebben gemaakt. Verdoorn kijkt over z'n schouders 'Hebben we nog iets van de concurrentie achter ons te vrezen?', zie ik hem denken? Ja, Piet van de Velde, 'de snor', met gangmaker Jan Jonker komen gevaarlijk opzetten, ze ruiken hun kans. 'Nu moet het echt gebeuren' gaat het door me heen. Ik schreeuw tegen Verdoorn's rug: 'Hup, hup, allee, rij!' Hij knikt. Nu gaan we met een lange aanloop er in een keer overheen en we vliegen bijkans, zo snel gaan we, overal hoor ik renners roepen: 'Ho, hoooh'. Ik weet niet hoe snel maar ik schat dat we het hele veld, binnen zes ronden, hebben gedubbeld. Maar we zijn nog niet klaar met ze, nog een keer er overheen? 'Hup', roep ik, 'Nog een keer'. Tijdens de huldiging zegt Verdoorn tegen me: 'Goh, wat had jij goede benen vandaag'. Dirck komt langs: Ik zeg: 'Jammer dat we nu juist niet samen konden rijden', hij knikt en is stil. 'Hoeveel hebben we gereden?', vraag ik. 'Even ruim over de zestig', zegt hij. 'Hard, het ging een paar keer keihard en op het goede moment', zegt Dirck vol bewondering.

Op de terugweg in de auto vraag ik aan Jan: 'Wat had je gemonteerd?', hij zegt met een knipoog: '54-14', hij lacht triomfantelijk en ik denk: 'Ik wist het oude vos, dat heeft niemand durven trappen'. Ik zeg: 'Tjonge, dat is ruim acht meter per omwenteling en dan ben je met iets minder dan 25 trappen al weer rond'. Hij zegt: 'Ja, zo zit dat'. Ik zeg: 'Ze liepen geweldig, die

nieuwe tubes'. We lachen allebei. Bruce Springsteen's stem klinkt in *'Dancing in the Dark'*, hij zingt: 'At night I could hear the blood in my veins'. Ik verlang naar mijn bed, de stilte en na al dit vertoon van *'power'* naar de weldaad van de *'egoloosheid'*.

54 x 14 verscheen eerder in *Gloed van Liefde*, 2010, pag. 37 en verder

© Bram Zoon (2008)